

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetes árak:

Helyben:	60 f.	Vidéken:	1 K -
1 óra	1 K 80	1 óra	1 K -
1 évre	3 80	1 évre	6 -
1 évre	7 20	1 évre	12 -

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos,
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a dobánytűszedőben.

Allamköltségen rugtam be.

Igy kurjongattak a berugott választók Arad utcáin a választási hecc alatt. A részeg emberek mondták meg az igazat, államköltségen történt a komédia, államköltségen mutatta meg Tisza, hogy Aradon győzni fog, még pedig nem olyan ócska módon, hanem ezer többséggel.

Tulajdonképen semmi új nem történt, mert ez a gárda mindig az állam bórén szerezte meg a hatalmat. Most csak a szokottnál különösebb módon történt. Több pénzbe került az örület komédiája és a berugottak megfélemlítettek a diszkreicióról, de ez csak a szokotlan nagy „államköltségnék” a következménye.

Államköltség ez egy speciális magyar fogalom, amely sok szomorú dologt regél nekünk.

Államköltségen rövidítik meg a nemzet jogait, államköltségen élnek az ország parazitái, államköltségen panamáznak, lopnak, sikkasztanak. Államköltségen kardlapozzák meg a mitsem vétő polgárt, államköltségen csapják be a választópolgárokat és itatják le a sárgaföldig, amint Arad mutatja. Államköltségen tartják fenn a nemzetiségi igazgatókat és államköltségen fogják teljesen tönkretenni az országot.

Ha az erkölcsi érzéknek utolsó foszlánya még meg volna Tiszában és népében, feltétlenül félre kellene állniok, mert éreznék, hogy őket az immoralitás segítette be a nyeregbe.

Ezt várni tőlük azonban nem lehet, Tiszáék a nemzet nyakán lesznek mindaddig, míg a jobb belátás, vagy a nemzet erőyes fellépése félre nem taszítja őket.

De részben úgy kell ennek a népnék. Ha jól esik neki államköltségen leinni magát a sárgaföldig, hát viselje is ennek az államköltségnék a következményét. (:)

BOMLIK A VÖRÖS TÁBOR.

A pénztári választás hatása.

A május 4-i botrányos választás nemcsak a jóérzésű iparosok és a ker. szoc. munkások számára teremt mérhetlen keserűséget, hanem az utolsó esztendőben alaposan megtépázott vörösek közé is a bomlás csirait hintette.

A nyomdászok ugyanis már régóta elégedetlenek voltak a munkásbiztosító pénztár vezetőségével, és egyre hangosabban követelték, hogy nekik, mint a legintelligensebb munkásoknak megfelelő pozíciót biztosítsanak. A husos fazék mellé telepedett elvtársak azonban semmi hajlandóságot sem árultak el arra, hogy a feltétlenül jogos kívánságot teljesítsék. Ugyhogy Deutsch Armin nyomdász elvtárs kivételével közülök nem is jutott be senki a vezetőségbe.

A testvériségnek illetően gyakorlása annyira elkeserítette a nyomdászokat, hogy minden közösséget megtagadtak a helybeli szociáldemokrata párttal és szaktanácsal. Hiába jött le a központ szájába, hiába békítette őket órákon keresztül, nem tágitottak, s azóta nem is fizetnek egy fillérenyi pártadót a helybeli kasszába, sőt a lapot is csak a központtól fogadják el.

Természetes, hogy a kegyelmet talált Deutsch elvtárs csak valamiféle elvtagadás révén juthatott az Erdős-Stöiner-Sándor Samu triumvirátus kegyelmeibe ezért közel állottak ahhoz, hogy kibojkoltálják őt.

Erre azonban szerencsére nem került a sor, mert Deutsch Armin elvtárs elkövette azt a baklövést, hogy a Szammer-nyomda tulajdonosától fizetéselemelést kért, ugyanakkor azonban fokozottabb mértékben gyakorolta a

vörös erőket. A felelet per sze mindezekre az lett, hogy Deutsch Armin elvtársnak ajtót mutattak.

Az igazgatóság szemefényének nyakába ömlött hidegzuhany nagy felháborodást okozott a vörös táborban, úgy hogy az egyik Samu menten Heckenast Kálmánhoz szaladt és megfenyegette őt, hogy több munkát a pénztártól nem kap, lapját pedig bojkottálják, ha Deutsch elvtársat vissza nem fogadja. A fenyegetésnek azonban egyéb eredménye nem volt, mint az, hogy Heckenast zsarolás miatt valószínűleg bönvádi feljelentést tesz az erőszakos banda ellen.

A nyomdászok a régóta várva-várt fordulatnak nagyon örülnek. A kettészakadt vörös táborban tehát egyre élesebbek lesznek az ellentétek.

A baj azonban nem jár egyedül. A szociáldemokrata pártot egy másik súlyos csapás is érte.

Tudvalevő ugyanis, hogy a hazátlanok gerincét a vasutasok képezték; azok a vasutasok, akik annyira „fiatalok” a testvériség nagy eszméinek szolgálatában, hogy a kiábrándulás korszakához még nem jutottak el. Am a minap ezek közé, a csecsemő-elvtársak közé is beültött a menykő. A D. V. igazgatósága ugyanis a lapunkban már ismertetett vizsgálat alapján Hegyi és Süttő elvtársakat fegyelmileg áthelyezte, az egyiket Sziszekre, a másikat Fiuméba. Igazoltak találta t. i. azt a vádat, hogy ezek a józan gondolkodású munkásokat a „Magyar Vasutas” című, fióknépszámára ujság érdekében terrorizálták. Az áthelyezés óriási csapás mindkét munkásra, de nagy csapás az elvtársakra nézve is. Mivel pedig ők maguk is belátják, amit különben a „Magyar Vasutas” szerkesztőségének (a helybeli munkásbiztosító pénztár alelnöki börtöneljéből kibillentett Cservenka elvtárs utján) már többször meg is üzentek, hogy az az ékelen hangú ujság nem érdemli meg két ilyen, értelmes és éppen nem utolsó munkás ártatlan családjának kálváriáját, valószínű, hogy a két áthelyezés hatása alatt a D. V. munkások is rövidesen kiábrándulnak az is-

tentagadás és hazafiatalanság elveiből.

Szóval a Pintér Károly temetésekor még 1200 tagbaszakadt munkást felvonulató székesfehérvári szociáldemokrata pártvezetőség kis és nagy jakabjai rövidesen azon veszik magukat észre, hogy a vörös tábor néhány reggelig kártyázó és tivornyázó alkoholistából és egy pár nyiszledt hajadonból áll csupán.

A NEPPÁRT politikája.

Fáj a kormány, elsősorban a főprotestáns Tiszának, hogy a katolikusok és pártja a néppárt nem áll be mungónak, nem szövetezik a panamázók társaságával, fájdalomt betűkbe is beleönti a megszólal a különösen kitüntetett lapjában a B. H. ban. Illetve egy katolikus papot szólaltat meg, még pedig szerinte az előkelőbbek közül. Hogy az a panaszkodó papi ember, pardon előkelő papi ember, tényleg létezik-e vagy sem, az mellékes, egyébként már megszoktuk az ilyen előkelő egyházi emberek megszólaltatását, a fő az, amit mond, vagy mondatnak vele s amire bizonyára minden illetékes helyről, tehát lapunk részéről is, mint a katolikus sajtóorgánus egyik tényszerűjétől megkapja a választ.

A legnagyobb botlása a cikkez előkelő katolikus egyházi férfinak az, hogy olyasmiről szól hozzá, amivel saját vallomása szerint maga sincsen tisztában. Nem ért a politikához és mégis erről beszél. Így természetesen nem csodálható ha nem érti a katolikusok és a néppárt politikai állásfoglalását.

Panasza a következő. A néppárt a szociáldemokratákkal küzd a kormány ellen. Egy táborban látja őket mindenütt. Pedig ég és föld választja el őket egymástól, a kettőnek elve tűz és víz. S emmiatt „kétségek zaklatják” papi lelkét.

Mintha már ezerszer hallottuk volna ezt a panaszt, tehát az előkelő pap nem mond semmi újat, csak amit hallott és olva-

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete.

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

Fehér és sziurke utcai vászoncipók K 5 — Gyökér férfikalapok K 2 — TOURISTA és APACHE INGEK.
Fehér női vászon kalapok . . . K 5 — Girárdi „ „ K 1-60 tól
Fehér vászon himzett napernyők K 5 — Valódi panama „ K 10 — **:sandalok.:**
Uti táskák, kosarak, bőröndök, fürdő cikkek, sport cikkek.
KN AZOVITZKY divatárúháza. — Székesfehérvár.

sott, azt ő is leírja valószínűleg azzal a rögeszmével, hogy neki irni muszáj.

A néppárt küzd a mostani hatalom ellen, mert erkölcstelen módon foglalta el pozícióját. Az igazságszolgáltatás bizonyítottan be, hogy az állam lopott pénzén szereztek meg a hatalmat. S ezt a hatalmat a nemzet jogainak megsértésével gyakorolják. A néppárt a legveszélyesebb kezében látja az állam gépplojt; neki tehát minden erejéből küzdenie kell ellene. Rést kell vennie abban a munkában, amely a nemzetet megszabadítani iparkodik a mostani rendszertől, amely a társadalom erkölcsi felfogását teljesen aláásta, amely mindent megenged magának és elváratainak, hogy a hatalmat minél továbbra megtarthassák.

Hogy a szociáldemokraták is így gondolkoznak Tisza uralmáról, az csak ezeknél lehet bün s hogy a szociáldemokraták is esatlakoznak a néppártnak és a többi ellenzéknek ellenálló küzdelméhez, ezért igazán nem lehet senkire követ dobni, legkevésbé a néppárt. Amint a cikkéz előkező papi embernek nem lehet megtiltani, hogy ne kacsingasson a munkapárt felé, ép úgy a szociáldemokratákra sem lehet ráparancsolni, hogy ne ellenzékien legyenek. Nekünk nem fáj az, hogy előkelő egyházi emberek is hódolói annak a Tiszának, aki szívesen látná, hogy ha ezek a tiszteloi volnának az utolsó katolikusok, pláne papok, a földkerekségen, — úgy másnak se legyenek „késégei a lelkében“ azért mert a néppárt nem kormányzókér tologató, ne féltsék annak katholicitását, van az olyan legény, mint az ilyen aggódo katolikusok és hazafik. Ami pedig a katholicitás sajtó hangját illeti, abban nem az ilyen előkelő papi emberek véleményét fogjuk követni, hanem amit mi látunk jónak. Különben is ennek megítélésében nem lehet irányadó az, aki a B. H. ban cikkez. A B. H. pedig máskor legyen okosabb s abból a sub-lójából vegye elő az előkelő egyházi embereket, akarom mondani cikkeiket, amelyben a politikai szakértőké van, nem pedig az analfabétaké. (.)

Makulatur papir szerkesztőségünkben eladó.

HIREK.

— **Kinevezés.** A györi kir. ítélőtábla elnöke dr. Szöke Andor móri lakost a tábla területére díjazott joggyakornokká nevezte ki.

— **Árvaház, aggintézet és új kaszárnya.** A városi tanács tegnap délelött ülést tartott a f. hó 5-iki rendkívüli közgyűlés előkészítésére. Az árvaház és aggintézet építésére beérkezett ajánlatokat a számvonóság felülvizsgálta s az eredmény ugyanaz lett, mint ami a felülvizsgálat előtt volt. A tanács azt javasolja, hogy a föld- kőműves- ács- lakatosmunkák és vízvezetékek berendezés **Szenzenstein** Jánosnak mint legolcsóbb ajánlattevőnek a festőmunkák **Kálóczy Gyula**-nak, az asztalos munkák **Nyári Gábornak** és a villanyberendezés a helybeli villanytársulatnak adassanak ki. Az új honvédelaktanya építésére nézve pedig a tanács ajánlja a mostani lakatanyra folytatásaként néhány ház megvételét és az ezek helyére való építkezést. Az építés vezetésére **Tóóó Pál** budapesti műépítész hívják meg.

— **Villanyvilágítás Bicskén.** Bicske község képviselőtestülete június hó 30-án tartott közgyűlésen 39 szótöbbséggel kimondta, hogy a községbe bevezeti a villanyvilágítást s felhatalmazta a községi előjáróságot a szerződés megkötésére. A községnek 150 drb. 16 gyertyafényű lámpa évenként 5000 K-jába kerül, az eddigi 80 kis petróleumlámpa 2600 K-ba került, ezek pedig csak akkor égetek, ha holdvilág nem volt előírva a naptárban, de akkor is csak pislogtak. A község oly előnyös szerződést köt, amire példa alig akad. E nagyszerű munkátat befejezése és diadalrajutásában el- évülhetlen érdemei vannak dr. Edelmann Sebő nyug. premontrei igazgatónak, ki teljes szakudásával és lelkesedéssel vett részt benne.

— **A vegyvizsgáló állomásról.** Minthogy nyáron sokkal gyakoribb a romlott és hamisított élelmiszer mint máskor, dr. **Tunner Károly** a helybeli vegyvizsgáló állomás vezetője a nyárra asszistentet vett maga mellé s a vizsgálatot most már ketten és a rendőrséggel karöltve még nagyobb szigorúsággal fogják folytatni.

— **Városi közigazgatás.** A közigazgatási bizottság e havi ülése 8-án d. u. 3 órakor lesz.

— **Kántorválasztás.** A bicskei rk. iskolaszék június 28 án tartotta meg a kántortanító választást. Az állásra 15 én pályáztak. A sok korteskedésdek az lett az eredménye, hogy a választás napján az egész hitközség 2 pártba szakadt. Az iskolaszék azonban nem jött zavarba, hanem arra a legigazságosabb és eléggé nem dicsérhető állápontra helyezkedett, hogy a legjobb oklevéllel és a legjobb kántorképesítéssel bíró pályázót választották meg, így az állást **Földes János** krasznahorkavárai kántortanító nyerte el. Nagyon helyesen ez érdem megkapta a jutalmát.

— **Pályázat.** A város a helyhatósági állatorvosi állásra f. hó 15-i lejáratall pályázatot hirdetett. Az állás főispáni kinevezéssel töltik be.

— **Műkedvelői színelőadás.** A székesfehérvári iparos tanoncokból alakult műkedvelői ifjak július 6-án d. u. 5 órakor az ipariskola tornatermében szavalat, magánjelenet és szindarab keretében, előadást tart. Belépődjegy ülőhely 10 fillér. A tiszta jövedelem az ifjusági könyvtár javára fordítatik. Műsor: A rab, szavalatja **Veszeli Lajos**. Az öszeres, magánjelenet, előadja **Lakatos József**. A furfangos cigány, szavalatja **Kirv József**. „A végrehejtő.“ Eredeti vígjáték egy folvonásban. Ábrányi **Emil** pályanyertes műve. Személyek: **Özveggy Majorné** — **Katona Zsuzsika** **Birike** a leánya — **Szűcs Juliska** **Fejérvári Nándor** ügyvéd — **Lakatos József**, **Szadai Lajos** — **Talos Károly**, **Csabó Gáspár** végrehajtó — **Schmidt Mihály**, **Koppants Ferenc** társa — **Veszeli Lajos**, **Náni** a szakácsné — **Szűcs Erzsike**

— **Félelmetes gyermekek.** Az Erzsébet-liget sor háztulajdonosai mintegy 20-25 en együttes kérvényt adtak be a rendőrséghez, hogy szabadítsa meg őket **Krisztián Szabó** ános gyermekeitől, **Ferenctől** és **Páltól**. Az egyik 13, a másik 11 éves és máris egy utca néps retteg tőlük. A lurkók kövekkel dobálóznak, s minden utjokba kerülő gyermeket megvernek sőt pénzüket is elveszik. A rendőrség, mivel az utóbb időben büntényt is követtek el a panaszolt gyermekek — a fiatalokura felügyelő bizottságnak adja át a kérvényt.

Szigethy-féle pörkölt kávék a legjobbak, kaphatók **Szigethy Testvérek**nél.

— **Vigyázz, ha jön a vonat!** Kereskedelmiügyi miniszter rendelete folytán Székesfehérvár szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala a mozdonyszikrák által előidézhető tüzesetek meggátálása véget felhívja mindazokat, kiknek a vasut vonalak mellett gabona földjeik vannak, hogy az aratás beálltával a gabona keresztekkel a saját érdekében is a pályatestől 95 méter távolságra vagyis tűztávlaton kívül állítsák fel, továbbá az esetleges tarlótűz terjedésének meggátálása véget avasut menién 2—3 biztonsági barázdát húzassanak annál is inkább, mert ha ez irányban valakit mulasztás terhel, az esetleges tűzkár nem fog részére megtéríteni. Azon tulajdonosok pedig, kik területükre a 95 méter távolságot be nem tarthatják kötelesek terményeiket azonnal behordani.

— **Féltreért vagy hanyagság.** A belügyminiszter munk végérvényesen kimondotta hogy Székesfehérvárott este a kocsikra és egyéb párművekre lámpát kell tenni s azt csendő nem helyettesítheti. A város közönsége az előfordult fellebbezések miatt vagy félreérti ezt a végérvényes határozatot, vagy pedig hanyagságból nem alkalmazkodik hozzá. Tegnap is 38 helybeli gazda ellen érkezett fejletlen a rendőrségre, mivel kocsijaikra este nem tettek lámpát. A rendőrség soronkivül is most már teljes szigorúsággal fogja büntetni a mulasztókat.

Divatós szabás szerint, minta után rendeljeu nálim, férfi öltöny-felöltő, nadrágot stb. Vagy vegyen a **Rudányai** kiállítólagos poszter kereskedésében jó, tartós gyapju szövetet szívesen elkészitem. **Szakkál Sándor**, uri szabó! Vászár-tér 2. 3sz.

— **Garázda cigányok.** Derekas munkát végzett a bicskei csendőrs, illetve annak vezetője **Mészáros János** csendőrmester. **Kolompár József** és **Lakatos János** kőborcigányok több társukkal már egy esztendő óta féktelen garázdálkodással zaklatták a jejr—Komárom—Esztergom és Hontvármegyéket. A jeles firmák 18 betörést, 8 lólopást, 2 rablást, 8 emberölés kísérletet és 72 rendbeli különféle lopást követtek el, míg végre a bicskei csendőrs véget vetett a veszedelmes horda hancurozásának. Mészáros őrmester egész Galántáig üldözte és kemény munka után a napokban elfogta őket.

Mindennemű drogeriai cikket ALBA drogeriában vegyünk.

Férfi szalmakalapok, turistaingek és övek, női napernyők, franciafüzők, ruhadiszek, — gyermek matrözinge, sapkák és sandalok

legolcsóbb forrása

NOFITZER

divatáruraktárában, Nádor-u. 5.

Gramofon a pornografia szolgálatában. Rendőrségünk figyelmeztet. A sokféle kenyérkereset között egyik legényelmesebb a gramofonozás. Most nem azokat értjük, akik esténként kedvtelésből nyag gattaják ezeket a masinákat, hanem azokról a szegény alakokról, akik kenyérkeresetből házról-házra járnak és játszatják az udvarokon a különböző darabokat. Hát hiszen eddig még senkinek sem lehet semmi kifogása a dolog ellen. Mert hát a kinek kedve van gramofont hallgatni, az meghallgatja és fizet. Ki nem akarja, az elmegy mellette. Épen mint a kereskedésben, megveszem azt az élelmiszert, ha tesszik, otthagynom, ha nem felel meg. De azt már közérdekű kívánja, hogy amit élvezni akarok, az egészséges, élvezhető legyen. Akár élelmiszer, akár nótá alakjában találjak fel. És épen ezért írom e sorokat tisztelt Szerkesztő Ur, hogy rámutassak arra, mi mindent nem tálnak fel, játszatnak le azokon a gramofonokon. A legtrágárabb darabokat, a legszükségesebb kuptákat rikogtatja a gramofon, körülállja egy csomó iskolás gyermek, látja mint élvezni a felnőtt sereg — és akkor nevelhet az iskola szépen, lefaragják a gyermek lelkéről az ilyen házról-házra járó gramofonozó alakok. Igaz, hogy legnagyobb bűnösök maguk a szülők, akik ilyen házukba, udvarukba beengednek, vagy megengedik, hogy az ilyen trágár darabokat játszó gramofonozók körül állják — de ha már azok nem értik meg, hogy mivel tartoznak szülői hivatásuknak — akkor derék rendőrségünknek figyelmébe ajánljuk ezeket az állapotokat és hisszük, hogy óriási elfoglaltsága mellett is talál utat módot arra, hogy egy kicsit figyelemmel kísérrje ezeket az alakokat.

Egy jó házból való fiu tanulónak fizetéssel felvétetik Brug Hermann úveg és porcellán kereskedőnél, Buzapiac.

A Székesfehérvári Hitelszövetkezet kéri tagjait, hogy a téli tüzelő anyagot lehetőleg most szerezzék be, mert az őszi vasuti kocsihiány és torlódás esetén nehézségekbe ütközik. Az igazgatóság.

Régi harag. Sumics István helybeli temetőőr feljelentést tett a rendőrségen, hogy őt Nagy György Berényi ut 20. sz. alatti lakos egy kövel úgy vesén ütötte, hogy súlyos sérülést szenvedett. A telt oka régi harag volt. Nagy György már megöléssel is fenyegette a temetőőt, a ki most súlyos testisértés címén jelentette fel. A rendőrség az eljárást megindította.

Birkó J. utóda Üllő József sütődejében kenyérsütések d. e. 9 órától d. u. 3-ig és sütemény különlegességek megrendelése elfogadjatik.

Fogak Kovács Dezső fogászati műtermében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a.) Zirci templommal szemben. Telefon 332. Augusztus 1-től Nádor-utca Gebhard-ház.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé- és teaüzlete a **FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

Akar Ön 15—20 koronát megtakarítani? Vegyen akkor valódi angol, vagy belöldi férfiszövet-madaradékat Keresztes Zsigmond divat-ruházában.

Rendőri hírek. Nagy György asztalos segéd a helybeli vasútiállomáson ittasságával botrányt okozott. A rendőrség 50 K pénzbüntetésre ítélte. — Kugler Mária és Malotta Erzsébet Állásnéküli kávéházi felirónokot üzelmek miatt elfogta és a város területéről kikülbbitü.

Minden versenyt kizárnak az én feltűnésű keltő ocsó áram: Jónioségű festők, rendes ára 70 fillér, nálam csak 44 fillér métere. Szintartó kretonok, rendes ára 76 fillér, nálam csak 38 fillér métere. Mosódefin, rendes ára 90 fillér, nálam csak 47 fillér. Angolzeifrek gyönyörű csilkokban, rendes ára 1 K 40 fillér, nálam csak 65 fillér. Legjobb minőségű fehér ruhavászon, rendes ára 1 K 40 fillér, nálam csak 78 fillér. Dupla széles szövetgrenadin divatszinekbek, rendes ára 4 K, nálam csak 1 K 90 fillér. Duplaszéles lüszterek minden színben, rendes ára 3 K 20 fillér, nálam csak 1 K 80 fillér. Elsőrendű minőségű japnyutakáró, világos szép szinekbek, rendes ára 6 K, nálam csak 2 K 95 fillér. Deutsch Béla kizárólagos ocsó üzlete Szent Imre-utca barátok épületele átellenben.

„ALBA” mozgófénykép-színház.

Július hó 1 és 2-án, itt először: „Feldült boldogság” Az életből merített modern drama 2 felv. 3 részben. Patha schlager. 6 pótkep: 1. Japán játékok szabadban és szobában. 2. A kis árva. (Életkép.) 3. Bandita tanítója. 4. Pali. 5. Kítettő szakácsné. 6. Az éj madarai. (Természet után.) Rendkívüli érdekes természeti megfigyelések.

MEINL GYULA Kávébehozatali R. T.

összes gyártmányainak egyed-
árusítása eredeti árakon
BOGYAY ANDOR
csesmege-áruházában.

Szigeti kamaral fényképész naponta tetemesen mérsékelt árszabás mellett elsőrangú kifogástalan munkával szolgálja ki a nagyérdemű közönséget. Vasár és ünnepnapokon ezen felül a régi 30 %-os kedvezmény fenmarad.

Enyveshat!

10 darab fénykép 80 fillér
Nádor-utca 13.

Közgazdaság.

A méhészet haszna.

Irta: Füzy Árpád, a dunántúli méhészeti kiállítás rendezőbizottságának ügyvezető alelnöke.

A méhészeti kiállításunknak is az a célja, hogy a méhészeti ismereteket olyan irányban terjessze, hogy a káros méhészkeskedésről a nép is térjen át a kaptárrendszerezéssel való méhészkedésre. A méhészeten az ingó kaptárszerkezet vagyis a kert feltalálása új korszakot jelentett, mert szaktudásunk ettől az időponttól kezdve rohamlépésben fejlődött, látókörünk ekkor kezdett tágulni; mert az ingó — vagyis a szétszedhető kaptárszerkezet lehetővé tette,

hogy bepillantassunk a méhek életébe, hogy az ő csudás világukkal megismerkedhessünk.

Kockázat azonban itt is van, mert elég egy kési fagy, mint pl. az idei egy jégverés, vagy nyári szárazság, mely keresztülhuzhatja számitásainkat; de hogy a jégverés a méhek röpülési körzetéig — minden irányban 5 kilométerre — kiterjedjen, vagy, hogy tavasztól őszig minden körülmény ellenünk forduljon; az legalább is ritka kivételek közé tartozik; sőt ilyen esetben a méh állománynak jó leelőre való szállítása által nemcsak a tényleges kiadásaink térülnek meg, hanem még szép fölöslegre is számitathatunk; semmi okunk sem lehet tehát arra, hogy a méhészettel való foglalkozást beszüntessük.

De az is kétségtelen, hogy a mezzei gazdaságra rosszul szolgáló évek a méhészetre nézve rendszerint kedvezőök.

Igy a száraz meleg tavasz valószínűs veszedelem a mezzei gazdaságra, de a méhészetre igen kedvező; mert a virágok bőven mezeznek. A nedves nyár kárt tehet a gabonatermesztésben; a növényzet azonban felüdüli a gyakori esők által s a méhek gazdagon gyűjthetnek. A méhészeti tehát gyakran ki is egyenlítheti a gazda mérlegét. Mindezekben fölüli a méhek a virágok termékenyítésével is busásan jutalmazták fáradozásunkat. A méh életmódját tekintve, virágkedvelő s ép e tulajdonságánál fogva az egyes virágok, különösen a rovarkedvelő növények megtermékenyítésével a természet fontos szerepet juttatott neki. Meglepő az a különös viszony, hogy a méh és virág között megnyilatkozik.

Mikor a méh zsongva virágról virágra száll, hogy mézet, virágpórt és ragasztó-anyagot gyűjtsön, a hátrára hullott hímport széthurcolja és így keresztetve megtermékenyíti az egyes virágokat más egyedek virágainak hímportával. Számos kísérlet és megfigyelés bizonyítja, életfeltétele ez a növénynek, mert ha a bibére ugyanazon virág hímportja hullik rá, magtermékenyülése vagy egyáltalán nem megy végbe, vagy ha igen, akkor kevés életre való, jobbadán csenevész, csiraképtelen mag fejlődik. Azért tehát, amikor az ember a virágok színpompájában gyönyörködik, vagy zamatos gyümölcsöt élvez, sőt amikor illatos dohányt füstöl is, jusson mindannyiszor eszébe, hogy mindezt legnagyobb részben a méhnek köszönheti.

Sajnos, hogy még mindig akad olyan tudatlan ember, aki azt tartja, hogy a virágokra szálló méhek a virágzást tönkreteszik, mert lerágják. Mindenkinek törvényben biztosított joga van ahhoz, hogy a saját birtokán méhészetet állítson fel. És mégis olvastam, hogy egy gyümölcstermelő közszék lakói egy nagy méhészeti kiüttek falujukból azért, hogy a gyümölcsfáik virágzását és így a gyümölcstermesztést tönkreteszik a méhész tönkretelene méhei. Később azonban észrevették, hogy a méhészeti megszűnése óta a gyümölcstermelésük felére apadt, s kérve kérték a méhészeti, hogy csak jöj-jön vissza. Különbben nem kell falura mennünk, hogy az emberek ebbeli tudatlanságát keressük, megtaláljuk azt még itt nálunk is. En ellenem is zugolódtak, mikor a méhészeti felállítottam a szőlőhegyen, s mindenfelé képtelen dolgozókat beszéltek szegény méheimre. És sok fáradságomba került, míg az embereket megtudtam győzni té-

vel felfogásokról. Határozottan állíthatom, hogy a méhészeti felállítás óta a környékten sokkal több és kifejlődtebb gyümölcsök teremnek, mint annak előtte.

Ha meggondoljuk tehát, hogy a méh, különböző növényeink virágainak megtermékenyítését biztosítja, elősegíti s ezáltal gyors, erőteljes fejlődésükre, gyümölcs és magképződésére, takarmányfüvek dus tenyészésére egyaránt és pedig jelentékenyen kihat; valóban kell, hogy fontos nemzetgazdasági tényezőnek tekintsük.

A viasz is a méh szolgáltatja s a nép már az ősidők óta házi gyogyiszerként használja: különféle kelevények, hűlés, szem, gyomor, torok és mellbetegségeknek. A viasznak még nagyobb jelentősége van ipari tekintetben, mivel a gyarakban bőregek, vásznak, papírok, fa és fémtárgyak bevonásánál, valamint művirágok, díszitmények, fényvédő, festék, mülep stb. előállítására rengeteg viaszt használnak fel.

(Folyt. köv.)

ÜZLETÜNK

áthelyezése

miatt

az összes raktáron levő árukat mélyen leszállított áron áru-
:: sitjuk ::

LAX és MARTIN

:: divatáruhaza ::

SZÉKESFEHÉRVÁR
Nádor-utca.
Telefon 168 sz.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Jómagaviseletű fiut tanoncnak felvesz Falvay Ferenc divatkereskedő Kossuth-utca.

Elköltözes miatt házbereendezés és zongora minden elfogadható áron eladó. Iskola-u. 8. sz. 6. ajtó.

5 darab 11 hónapos artán malac eladó. Széchenyi-utca 64. sz.

Tanoncot felvesz Vida Elek kárpitos Megyeházipület.

Cselédagy, fűköcs és 2 matrac 10 koronáért Tobak-u. 2. alatt eladó.

Ügyes fiu, vagy leány Vadász tőzsdében felvétetik Budai-ut 6.

Keresek háromszobás lakást mel-
lékhelyiségekkel, lehetőleg közel a
belvároshoz. A címeket e lap kiadó-
hivatalába kérem.

Kéi jó házból való fiut tanulónak
felvesz Kálóczy Gyula festő Basa-
utca 4.

Tanuló lányokat fizetéssel felve-
szek most vagy szept. 1-ére Re-
sánszky Zsófia női divat terme Is-
kola-u. 10.

Belváros legforgalmasabb helyén
egy vendéglő házzal együtt eladó,
vagy kiadó. Cim a a kiadóban.

Rákóczy-utca 17 sz. alatt egy
bolthelyiség 2 szobával, kony-
hával és mellékhelyiségekkel
azonnal kiadó. A bolthelyiség
külön is kiadó. Ugyanott kiadó
egy butorozott szoba és egy
istálló.

A Székesfehérvári Hitelszövetke-
zet Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt
raktáron tart és elad házhozzállítva:
1. r. poroszszemet 4.40, szápári sze-
net 2*80, palotai szemet 1*40, aprított
tűzfát 3*20. 1. r. cement, égetett
mész, nádfonat, oltott mész is kap-
ható.

Diák-Otthon (Internátus) Székesfehérváron.

Felvéletnek székes-
fehérvári középisko-
lákat látogató tanulók
Gondos ellátás. Ál-
landó tanári és orvosi
felügyelet.

Prospektust küld a zékes-
fehérvári Diák-Otthon
vezetősége.

Dénes Andor, tulajdonos.
Dr. Pécsy Jenő,
áll. főreáliskolai tanár, igazgató.

Üzlet átadás.

Van szerencsém a n. é. kö-
zönség b. tudomására adni,
hogy a **Szent Imre-u. 2. sz.
alatti 18 éve** fennálló jóhírnevű
fodrász üzletemet a mai napon,
tanítványomnak **Juhász Jenő**
urnak átadom. Midőn a n. é.
közönség irányomban tauusi-
tott jó indulatát megköszönöm
egyben kérem, hogy szives jó
indulatu pártfogását utódomra
kiterjeszteni sziveskedjék.

Maradok a n. é. közönség iránt
kitünő tisztelettel

Gáncs Pál, fodrász.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a mélyen
tisztelt közönség becses tudó-
mására hozni, hogy **Gáncs Pál**
fodrász urtól az üzletet, ahol
mint segéd hat évig voltam
alkalmazva f. évi július hó
1-én átvettem. Főtörekvésem
oda irányul, hogy a mélyen
tisztelt vendégeimet a legfino-
mabb kiszolgálásban részesít-
sem a mélyen tisztelt közön-
ség szives pártfogást kérem
kitünő tisztelettel

Gáncs Pál utóda

Juhász Jenő, fodrász.

Szent Imre-utca 2. szám.

Varrógépi üzletnek

műhelyünkben gyorsan és szakszertien
készítetnek,

**SINGER CO. varrógép-részvény-
társaság.**

Magyarország legnagyobb és legrégibb
varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nádor-utca Töltényi-ház.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári időnyire.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
--	---

Egy szelvényt fekte szalonruhához 20.— K-ét, szelvényt feltöl-
dőszövet, turistalövén, selyemkangarni, női koszlám szöveteket stb.
gyári árakon küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt
ismert pozitívgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a megvásároló élvez, ha szövetkészítést
közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyártásig rendel meg-
igen lejárterekkel. Szabott, legolcsóbb árak. Örjási választ-
ék. Miniatúrá, figyelmes kiszolgálás, még a legidegesebb rendelésnél
is, teljesen Krisz Árbán.

!LEGDIVATOSABB!

Női-, lányka- és férfiszalmakalapok.
Füredőruhák és sapkák. Flottierköppöngyeg.
Elegáns bőr- és vászenczipő
— minden színben.

Grenadin

és batist
blouseok.

Pongyolák.

LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK

KOVÁTS ANTAL

uri- és női-divatruháza. Városház-tér.

Telefon No. 315. — Egy tanuló azonnal felvétetik.

TELEFON: 216.

TELEFON: 216.

HA ÉPÍT

saját érdeke is megköveteli, hogy szabadalmazott

TERRENOL-PALÁVAL

fedése épületeit!

Legmészebb menő jótállás! Tetőfedéseket a legelőnyösebb
árak mellett elővállalnak a főképviselek!

KLEIN MÁRKUS FIAI fiókja

Székesfehérvár. Simor-utca 15.

Állandóan nagy raktár: szentgáli mész, portland és
románcement, gipszek, fedélemezek, elszigetelők,
KOLLARIT bőrlemez, nádfonatok, hornyol és hód-
farku tetőcserepek, **CEMENTLAPOK** és **CEMENTCSÖVEK**
csak a legjobb kivitelben stb. stb. Pontos kiszolgálás!

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ :: IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK ::

BUTORÁRUCSARNOKA

MINT AZ O. K. H. TAGJA

ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a
legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandó

NAGYRAKTAR.

Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek
bármely más hasonló nagy és elsőrendű raktárak áruival.

Elsőrendű műasztalosok által felülbírlott modern
háló-, ebédlő-, salón- és őriszobák stb.

Állandó butorkiállítás!

Kiváló minőségű tolnai szőnyegek nagy választékban kizárólag
árucsarnokunkban kaphatók.

TELEFON 258.

KOSSUTH-U. 10.

Szigoruan szabott szofid árak

Zongorák!

PIANINOK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól:
EHRBAR, FÖRSTER, STINGL,
HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen

HANGSZEREK,

részletre és bérbe is kaphatók legolcsóbb árak
mellétt.

Szigoruan szabott szofid árak

Zongorák	600	K-tól felebbe
Pianinók	450	..
Harmoniumok	70	..
Cimbalmok	70	..
Cimbalmok pedállal	130	..

10 évi jótállással.

Javítások és hangolások a leg-
jutányosabban eszközöltenek.

HEIN MÁRTON

a Dunántul legnagyobb mű-
hangszerkészítő telepe.

Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.